

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

28

YASAMA YILI

3

SIRA SAYISI: 202

**İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un
Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşik Arap
Emirlikleri Devleti Hükümeti Arasında Suçluların
İadesine Dair Andlaşmanın Onaylanmasının
Uygun Bulunduğuna İlişkin Kanun Teklifi
(2/2741) ve Dışişleri Komisyonu Raporu**

Not: Bu Sıra Sayısına; elektronik ortamda
<https://www.tbmm.gov.tr/yasama/komisyon-raporlari>
internet adresindeki sorgu sayfası üzerinden erişilebilmektedir.

Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

İÇİNDEKİLER

Sayfa

• 2/2741 Esas Numaralı Teklifin

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı4

- Genel Gerekçesi.....4

• Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi5

• Dışışleri Komisyonu Raporu.....6

• Muhalefet Şerhi.....10

• Teklif Metni.....12

• Dışışleri Komisyonunun Kabul Ettiğı Metin12

• Andlaşma Metni.....13

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Gelen Kâğıtlar Listesi’nde yayımlanan 1539162 evrak numaralı “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşik Arap Emirlikleri Devleti Hükümeti Arasında Suçluların İadesine Dair Andlaşma”nın onaylanmasının uygun bulunduğuna ilişkin kanun teklifi ve gerekçesi ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Numan Kurtulmuş

İstanbul

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/2741)	
ESAS	Dışişleri Komisyonu
TALİ	Adalet Komisyonu

GENEL GEREKÇE

“Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşik Arap Emirlikleri Devleti Hükümeti Arasında Suçluların İadesine Dair Andlaşma” 19 Temmuz 2023 tarihinde Abu Dabi’de imzalanmıştır.

Andlaşma, iadesi mümkün bir suçun soruşturulması, kovuşturulması veya cezasının infazı amacıyla suçluların diğer tarafa teslimi konularını hükme bağlamaktadır.

Söz konusu Andlaşma, iadesi mümkün olan suçlar, iade bakımından zorunlu ve takdiri ret nedenleri, geçici tutuklama, transit geçiş gibi konularda hükümler ihtiva etmektedir.

T.C.

Cumhurbaşkanlığı

Sayı: Z-90666677-599-264948

29 Kasım 2024

Konu: Andlaşma

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

19 Temmuz 2023 tarihinde Abu Dabi’de imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşik Arap Emirlikleri Devleti Hükümeti Arasında Suçluların İadesine Dair Andlaşma”yı Anayasanın 90 ıncı maddesi gereğince onaylanması uygun bulunmak üzere ilişikte bilgilerinize sunarım.

Recep Tayyip ERDOĞAN

Cumhurbaşkanı

Dışışleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Dışışleri Komisyonu

06/05/2025

Esas No: 2/2741

Karar No: 151

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

2/2741 esas numaralı, “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşik Arap Emirlikleri Devleti Hükümeti Arasında Suçluların İadesine Dair Andlaşmanın Onaylanması Uygun Bulunduğuna İlişkin Kanun Teklifi” Komisyonumuzun 30/04/2025 tarihinde yaptığı 15’inci toplantısında görüşölmüş ve kabul edilmiştir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

1. Giriş

Cumhurbaşkanlığınca 29/11/2024 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşik Arap Emirlikleri Devleti Hükümeti Arasında Suçluların İadesine Dair Andlaşma, 03/12/2024 tarihinde İstanbul Milletvekili Numan KURTULMUŞ imzasıyla “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşik Arap Emirlikleri Devleti Hükümeti Arasında Suçluların İadesine Dair Andlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna İlişkin Kanun Teklifi” olarak Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulmuştur. 2/2741 esas numaralı Kanun Teklifi 03/12/2024 tarihinde esas komisyon olarak Komisyonumuza, tali komisyon olarak Adalet Komisyonuna havale edilmiştir.

Teklif, Komisyonumuzun 28’inci Yasama Dönemi 30/04/2025 tarihli 15’inci toplantısında Dışişleri Bakanlığı ve Adalet Bakanlığı yetkililerinin de katılımlarıyla görüşülmüştür.

2. Teklifin İçeriği

Komisyonumuza havale edilen metinler incelendiğinde Teklif ile, iadesi mümkün bir suçun soruşturulması, kovuşturulması veya cezasının infazı amacıyla suçluların diğer tarafa teslimi konularını hükme bağlamayı öngören Andlaşma’nın onaylanmasının uygun bulunmasının amaçlandığı görülmektedir.

3. Komisyon Görüşmeleri

Komisyonumuzda Teklif’in tümü üzerinde yapılan görüşmelerde;¹

Dışişleri Bakan Yardımcısı Burhanettin DURAN tarafından;

Türkiye ile Birleşik Arap Emirlikleri (BAE) arasındaki ilişkilerin her alanda gelişmekte olduğu ve karşılıklı yoğun üst düzey ziyaretler, ikili iş birliği mekanizmaları ve imzalanan çok sayıda anlaşmayla ilişkilerin güçlendirildiği,

Son üç yılda BAE ile kırktan fazla anlaşmanın imzalandığı,

Sayın Cumhurbaşkanımızın Temmuz 2023’te gerçekleştirdikleri Abu Dabi ziyaretinde kurulması kararlaştırılan Yüksek Düzeyli Stratejik Konseyle ilişkilerimizin stratejik ortaklık seviyesine taşındığı, anılan Konseyin ilk toplantısını önümüzdeki aylarda Sayın Cumhurbaşkanımız ve BAE Devlet Başkanı’nın Başkanlıklarında ülkemizde gerçekleştirilmesinin planlandığı,

Görüşülmekte olan Andlaşma’nın, ülkemiz ile BAE arasında mevcut dostane ilişkiler çerçevesinde suçla mücadele alanında iş birliğini güçlendirme ve pekiştirme arzusuyla, artış eğilimindeki uluslararası terörizm ve örgütlü suçların boyutları da göz önünde tutularak suçluların iadesine dair hukuki zemin oluşturmak gayesiyle hazırlandığı,

Andlaşma’nın yürürlüğe girmesinin iade taleplerimizin daha kısa sürede neticelendirilmesini temin edeceği,

Ülkemiz ile BAE arasında iadesi mümkün bir suçun soruşturulması, kovuşturulması ya da cezasının infazı kapsamında geçici tutuklama, yakalama ve tutuklama, suçluların teslimi, suçla ilgili eşyaya el konulması ve eşyanın teslim edilmesi, üçüncü bir devlete yeniden iade ve transit geçiş hususlarını kapsayan Andlaşma’nın 27 maddeden oluştuğu,

¹ Komisyonun toplantı tutanaklarına aşağıdaki bağlantı adresinden ulaşılabilir:

<https://www.tbmm.gov.tr/Tutanaklar/TutanakGoster/4172>

Andlaşma'nın BAE'deki iç onay sürecinin tamamlandığına dair henüz resmî bildirim alınmadığı, ifade edilmiştir.

Komisyon üyeleri tarafından; BAE'nin, vatandaşlarımızın çok fazla yaşadığı bir ülke olmadığı, Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarından kaç kişinin BAE'de hükümlü olduğu veya aynı şekilde Türkiye'de BAE vatandaşı kaç hükümlü bulunduğu; 2022 MASAK raporlarına göre 70'ten fazla Türk vatandaşının mali suçlardan dolayı BAE'ye kaçtığı, teklife konu Andlaşma'nın mali suçlardan dolayı kaçan vatandaşları ve bu kişilerin haksız yere çıkardıkları mal varlıklarına el konulmasının iadesini kapsayıp kapsamadığına ilişkin sorular, Dışişleri Bakan Yardımcısı Burhanettin DURAN tarafından cevaplandırılmış ve bu kapsamda;

BAE'de 15 bin civarında Türk vatandaşının yaşadığı ve Türkiye'den BAE'ye çok sayıda turistin gittiği; Andlaşma'nın öncelikle vatandaşlarımızın hem mevcutta hem de önümüzdeki dönemde olası ihtiyaçları çerçevesinde düşünüldüğü ve bu açıdan gerekli görüldüğü; Türkiye ile BAE arasındaki Andlaşma'nın sadece suçluların iadesini içerdiği, şu ana kadar ülkemizin BAE'den toplam 15 iade talebinde bulunduğu (son on yıl için) ve bunlardan 9 tanesinin terör, 6 tanesinin ise adi suç kapsamında olduğu; BAE'nin 5 tane terör, 3 tane adi suç kapsamında bir iade talebinin söz konusu olduğu ve bunlardan 2 tanesinin reddedildiği, 2 tane dosyanın hitam bulduğu, 4 dosyanın ise derdest olup işlemlerinin devam ettiği,

belirtilmiştir.

4. Teklif Metnine İlişkin Kabuller ve Değişiklikler

Teklif'in tümü üzerindeki görüşmelerin ardından Teklif ve gerekçesi Komisyonumuzca benimsenerek maddelerin görüşülmesine geçilmiştir.

Teklif'in 1'inci, 2'nci ve 3'üncü maddeleri ile tümü aynen kabul edilmiştir.

5. Genel Kurulda Temsil

İçtüzüğün 45'inci maddesi uyarınca, Teklif'in Genel Kuruldaki görüşmelerinde Komisyonumuzu temsil etmek üzere Gaziantep Milletvekili Ali ŞAHİN, İstanbul Milletvekili Derya AYAYDIN, Elazığ Milletvekili Mahmut Rıdvan NAZIRLI, İstanbul Milletvekili Seda GÖREN BÖLÜK, İstanbul Milletvekili Sena Nur ÇELİK KANAT, İstanbul Milletvekili Tuğba IŞIK ERCAN, Teklif ile ilgili özel sözcü olarak seçilmiştir.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü
<i>Fuat Oktay</i>	<i>Mustafa Canbey</i>	<i>Ceyda Bölünmez Çankırı</i>
Ankara	Balıkesir	İzmir
Kâtip	Üye	Üye
<i>Derya Bakkak</i>	<i>Asuman Erdoğan</i>	<i>Ceylan Akça Cüpolo</i>
Gaziantep	Ankara	Diyarbakır
		(Muhalefet şerhimiz vardır)
Üye	Üye	Üye
<i>Talih Özcan</i>	<i>Mahmut Rıdvan Nazırlı</i>	<i>Utku Çakırözer</i>
Düzce	Elâzığ	Eskişehir

(Bu raporun özel sözcüsü)

Üye	Üye	Üye
<i>Ali Şahin</i>	<i>Mehmet Güzelmansur</i>	<i>Derya Ayaydın</i>
Gaziantep	Hatay	İstanbul
(Bu raporun özel sözcüsü)		(Bu raporun özel sözcüsü)
Üye	Üye	Üye
<i>Seda Gören Bölük</i>	<i>Tuğba Işık Ercan</i>	<i>Sena Nur Çelik Kanat</i>
İstanbul	İstanbul	İstanbul
(Bu raporun özel sözcüsü)	(Bu raporun özel sözcüsü)	(Bu raporun özel sözcüsü)
Üye	Üye	Üye
<i>Oğuz Kaan Salıcı</i>	<i>İsmail Özdemir</i>	<i>Metin Ergun</i>
İstanbul	Kayseri	Muğla

MUHALEFET ŞERHİ

19 Temmuz 2023 tarihinde Birleşik Arap Emirlikleri Devleti (BAE) ile enerji, ulaştırma, altyapı, lojistik, e-ticaret, finans, sağlık, gıda, turizm, emlak, inşaat, savunma sanayisi, yapay zekâ ve ileri teknolojiler gibi alanlarda mevcut iş birliğinin derinleştirilmesi amacıyla kararlar alınmış ve toplam tutarı 50,7 milyar dolar olan antlaşmalar yapılmıştır. Bu antlaşmalardan biri de Abu Dabi’de imzalanan ve iadesi mümkün bir suçun soruşturulması, kovuşturulması veya cezasının infazı amacıyla suçluların diğer tarafa teslimi konularını hükme bağlayan söz konusu antlaşmadır.

BAE’de siyasi parti yoktur, Devlet Başkanı, yasama ve yürütme yetkisine sahiptir. Yedi emirliğin Emirlerinden oluşan Yüksek Konsey, BAE’deki en üst düzey yetki ve karar organıdır, Başkanı BAE Devlet Başkanı’dır. BAE’de yargı, siyasi otoritenin etkisi altındadır, ülkede net bir biçimde tanımlanabilen bir hukuk sistemi yoktur dolayısıyla hukukun üstünlüğü ve temel insan hakları konusunda ciddi ihlallerin yaşandığı bir ülkedir. Muhaliflere, gazetecilere ve aktivistlere yönelik ağır cezalar uygulanmakta; keyfi tutuklamalar, zorla kaybetmeler ve işkence vakaları uluslararası insan hakları kuruluşları tarafından sürekli raporlanmaktadır. Mahkemelerde savunma hakkı çoğu zaman ihlal edilmekte, sanıklar keyfi yargılamalara maruz kalmaktadır. Ülkede muhalif görüşlerin ifade edilmesi yasalarla büyük ölçüde kısıtlanmış olup, sosyal medya paylaşımları dahi ağır hapis cezalarına neden olabilmektedir. BAE, uluslararası insan hakları örgütleri tarafından muhalif avı yürütmekle suçlanmaktadır ve Türkiye’de yaşayan bazı BAE vatandaşı muhaliflerin BAE’nin baskılarıyla sınır dışı edildiğine dair geçmişte örnekler de mevcuttur. Bir suçlu iadesi anlaşması, bu süreci daha da resmileştirecek ve BAE’nin siyasi baskılarla insanları Türkiye’den almasını kolaylaştıracaktır. Yine BAE’nin Interpol’ün Kırmızı Bülten mekanizmasını kötüye kullanarak muhaliflerini uluslararası arenada takip ettiği de iddia edilmektedir.

Uluslararası Af Örgütü’nün Dünyada İnsan Haklarının Durumu Nisan 2024 Raporuna göre BAE’de de işkence ve diğer türde kötü muamele örnekleri raporlanmıştır. İşkenceye genellikle “itiraf” almak için başvurulmakta ve işkence yöntemleri olarak dayak, elektrik şoku, sahte infaz, zor pozisyonlarda durmaya zorlama, tecavüz ve diğer cinsel şiddet türleri, sağlık hizmetinden yoksun bırakma ve uzun süreli hücre hapsi kullanılmaktadır.

İnsan Haklarını İzleme Örgütü’nün (HRW) 2024 yılı içinde yaptığı tespitlere göre ise BAE bir yandan yaygın sistemik insan hakkı ihlalleri ve fosil yakıt genişlemesinin incelenmesini kısıtlarken bir yandan da BM İklim Değişikliği 28. Taraflar Konferansı (COP28) gibi etkinliklere ev sahipliği yaparak hoşgörü ve açıklık konusunda kamuoyunda bir imaj oluşturmaya çalışmaktadır. Ek olarak, COP28 sırasında uydurma terör suçlamalarıyla halihazırda on yıldan uzun süredir cezaevinde tutulan insan hakları savunucuları ve düşünce

mahkumlarının da aralarında bulunduğu 80'den fazla BAE vatandaşı hakkındaki toplu yargılama başlamıştır.

Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi ve Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi, hukuki güvencelerin sağlanmadığı ülkelere suçlu iadesi yapılmasını yasaklamaktadır. Türkiye'nin, işkence riski bulunan bir ülkeye suçlu iadesi yapması, uluslararası hukuk açısından büyük bir ihlal teşkil edecektir. Bu anlaşma, iki ülkenin keyfi yargılamalarına hukuki bir meşruiyet kazandırma riskini taşımaktadır. Söz konusu keyfi yargılamaların/ fail korumaların örneklerine daha önce de şahit olduk.

İstanbul'un Fatih ilçesinde motosikletli kurye Yunus Emre Göçer'e çarparak ölümüne neden olan Somali Cumhurbaşkanı'nın oğlu Muhammed Hasan Şeyh Mahmud'a önce "taksirle ölüme neden olma" suçundan 2 yıl 6 ay hapis cezası verilmiş daha sonra bu ceza 27 bin 300 lira adli para cezasına çevrilmişti.

Bir diğer olay da Muhalif Suudi gazeteci Cemal Kaşıkçı'nın 2 Ekim'de Suudi Arabistan'ın İstanbul Başkonsolosluğu'nda kaybolmasının ardından konsolosluk yetkilileri Kaşıkçı'nın olay günü başkonsolosluktan ayrıldıktan sonra kaybolduğunu dile getirmişti. Bu açıklamaya karşın Kaşıkçı'nın konsolosluk binasını terk ettiğine dair hiçbir görüntü bulunamamış daha sonra Suudi Arabistan hükûmetine muhalif konumdaki Suudi gazeteci ve köşe yazarı Cemal Kaşıkçı'nın 2 Ekim 2018'de, Suudi Arabistan'ın İstanbul, Türkiye'deki başkonsolosluğunda, Suudi Arabistan hükûmeti ajanları tarafından düzenlenen bir suikast sonucu öldürüldüğü ortaya çıktı. Üstelik Birleşik Arap Emirlikleri, Suudi Arabistan Dışişleri Bakanlığının, gazeteci Cemal Kaşıkçı cinayetiyle ilgili ABD'nin yayımladığı raporu kesin bir dille reddeden açıklamasını desteklediğini bildirdi.

Somali Cumhurbaşkanı'nın oğlu Muhammed Hasan Şeyh Mahmud'un cezasız kalması ve Muhalif Suudi gazeteci Cemal Kaşıkçı cinayetinin aydınlatılmaması gibi "elit" faillerin korunduğu örnekler bize BAE'nin "elitlerinin" de Türkiye'de işleyecekleri suçlardan bu anlaşma kapsamında "suçlu iadesi" adı altında kaçırılmalarına olanak verebileceğini göstermektedir.

Türkiye ile BAE arasında suçlu iadesi anlaşması yapılması halinde Türkiye'de yaşayan veya transit geçen muhalifler, gazeteciler, akademisyenler ve insan hakları savunucuları için büyük bir tehdit doğacaktır.

Tüm bu nedenlerle DEM Parti olarak bu anlaşmanın onaylanmasını reddediyoruz ve insan haklarını esas alan bir dış politika çizgisinde kalınması gerektiğini belirtiyoruz.

Ceylan Akça Cüpolo

Diyarbakır

İSTANBUL MİLLETVEKİLİ
NUMAN KURTULMUŞ’UN TEKLİFİ

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE
BİRLEŞİK ARAP EMİRLİKLERİ DEVLETİ
HÜKÜMETİ ARASINDA SUÇLULARIN
İADESİNE DAİR ANDLAŞMANIN
ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA
İLİŞKİN KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- (1) 19 Temmuz 2023 tarihinde Abu Dabi’de imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşik Arap Emirlikleri Devleti Hükümeti Arasında Suçluların İadesine Dair Andlaşma”nın onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

DİŞİŞLERİ KOMİSYONUNUN
KABUL ETTİĞİ METİN

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE
BİRLEŞİK ARAP EMİRLİKLERİ DEVLETİ
HÜKÜMETİ ARASINDA SUÇLULARIN
İADESİNE DAİR ANDLAŞMANIN
ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA
İLİŞKİN KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- Teklifin 1’inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2- Teklifin 2’nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3- Teklifin 3’üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE
BİRLEŞİK ARAP EMİRLİKLERİ DEVLETİ HÜKÜMETİ ARASINDA
SUÇLULARIN İADESİNE DAİR ANDLAŞMA**

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşik Arap Emirlikleri Devleti Hükümeti (bundan sonra “Taraflar” olarak anılacaktır),

İki ülke arasında var olan dostane ilişkileri HATIRLATARAK,

Suçla mücadele alanında iki ülke arasındaki iş birliğini güçlendirmeyi ve pekiştirmeyi ARZULAYARAK ve

Uluslararası terörizm ve örgütlü suçların boyutundan ve bunlardaki artış eğiliminden DERİN KAYGI DUYARAK,

Aşağıdaki hususlarda MUTABIK KALMIŞLARDIR:

MADDE 1

İade Etme Yükümlülüğü

Taraflar, işbu Andlaşmanın hükümleri ve koşulları uyarınca, iadesi mümkün bir suçun soruşturulması, kovuşturulması ya da cezasının infazı amacıyla herhangi bir kişiyi birbirlerine teslim etmeyi taahhüt ederler.

MADDE 2

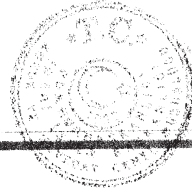
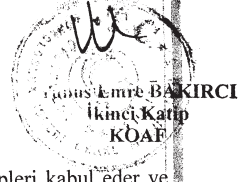
Merkezi Makamlar

1. Her bir Tarafın Merkezi Makamı işbu Andlaşma uyarınca talepleri kabul eder ve talepte bulunur:

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti adına, Merkezi Makam Adalet Bakanlığı’dır.

Birleşik Arap Emirlikleri Devleti Hükümeti adına, Merkezi Makam Adalet Bakanlığı’dır.

2. İşbu Andlaşmanın amaçları kapsamında, Merkezi Makamlar birbiriyle diplomatik kanallardan iletişim kurarlar.

MADDE 3
İadesi Mümkün Suçlar

1. İşbu Andlaşma uyarınca, iadeye şu hallerde izin verilir:

- a) Eylemin, her iki Tarafın kanunları uyarınca, üst sınırı en az bir yıl hürriyeti bağlayıcı ceza ya da daha ağır bir cezayla cezalandırılabilir bir suç oluşturmaması ya da
- b) İade talebinin, bu Maddenin (a) bendinde bahsedilen bir suçtan dolayı hükmolunan bir cezaya istinaden aranmakta olan ve infaz edilmesi gereken en az altı ay bakiye cezası bulunan bir kişiye ilişkin olması.

2. İşbu Madde kapsamında bir suç, Tarafların kanunlarında aynı suç kategorisinde yer alıp almadığına ya da aynı terminolojiyle tanımlanıp tanımlanmadığına bakılmaksızın, iadesi mümkün bir suç kabul edilir.

3. Talebin her iki Tarafın kanunu uyarınca her biri ayrı ayrı cezalandırılabilen birçok farklı suç içermesi ve bunlardan bazılarının bu Maddenin birinci fıkrasında belirtilen koşulları karşılamaması durumunda, kişinin iadesi mümkün olan en az bir suçtan iade edilecek olması şartıyla, Talep Edilen Taraf koşulları karşılamayan diğer suçlar için iadeye izin verebilir.

MADDE 4
Zorunlu Ret Nedenleri

İade talebi aşağıdaki durumlarda kabul edilmez:

- a) İade talebine konu suçun Talep Edilen Tarafta siyasi nitelikli bir suç olarak değerlendirilmesi. İşbu Andlaşmanın hükümlerinin uygulanması sırasında aşağıdaki suçlar siyasi nitelikli bir suç olarak değerlendirilmez:
 - i) Devlet Başkanı ya da Devlet Başkan Yardımcısı ya da Hükümet Başkanı ya da aile üyelerinden biri ya da Birleşik Arap Emirlikleri Devleti Yüksek Konseyi üyeleri ya da aile üyelerinden birine karşı gerçekleştirilen saldırı teşebbüsü, saldırı, öldürme teşebbüsü ve öldürme veya
 - ii) Terörizmle bağlantılı her türlü suç veya
 - iii) Her iki Tarafın da taraf oldukları çok taraflı uluslararası sözleşme kapsamına giren ve Taraflara, yargılama yapılması amacıyla talep edilen kişiyi iade etme veya yetkili makamlarına kovuşturma başlatma yükümlülüğü getiren her türlü suç.

- b) Adi bir suçla ilişkin iade talebinin, kişinin ırkı, dini, cinsiyeti, etnik kökeni, milliyeti, siyasi görüşlerinden dolayı yargılanması veya cezalandırılması amacıyla yapıldığına dair ya da tüm bu nedenlerle kişinin konumunun olumsuz yönde etkilenebileceği kanaatini oluşturacak esaslı sebeplerin bulunması,
- c) İade talebine konu olan suçun sırf askeri bir suç niteliğinde olması,
- d) İade talebine konu olan suç nedeniyle, Talep Edilen Tarafıta devam eden bir yargılamanın bulunması ya da nihai karar verilmiş olması veya kovuşturmayaya yer olmadığı kararı ya da yargılamayı sonlandıran bir karar verilmiş olması,
- e) İade talebine konu olan suçun kovuşturulmasının ya da cezasının infazının, iki Tarafıtan birinin mevzuatı uyarınca zamanaşımı ya da başka herhangi bir nedenden dolayı uygulanamaz hale gelmiş olması ya da
- f) Talep Eden Tarafıta veya Talep Edilen Tarafının işlenen suçlarda cezai yargı yetkisi bulunması koşuluyla Talep Edilen Tarafıta genel af ilan edilmiş olması.

MADDE 5
Takdiri Ret Nedenleri

İade talebi aşağıdaki durumlarda reddedilebilir:

- a) Talep Edilen Tarafının mahkemelerinin, iade talebine konu suç nedeniyle kişiyi kovuşturma yetkisine sahip olması ve Talep Edilen Tarafının bu suçı kovuşturacak olması,
- b) İade talebine konu suçun, Talep Eden Devletin mevzuatı uyarınca idam cezasıyla cezalandırılabilir olması ve Talep Edilen Devletin kanunlarının bu suç için idam cezası öngörmemiş olması. Talep Eden Taraf iade gerçekleştirildiğinde idam cezasının infaz edilmeyeceğine dair güvence vermediği müddetçe iade reddedilir,
- c) İadesi talep edilen kişinin iade talebine konu olan aynı suçtan dolayı üçüncü bir devlette beraat etmiş olması veya mahkûm edilmiş olması, mahkûm edilmesi halinde, verilen cezanın tamamının infaz edilmiş ya da artık infaz edilemeyecek durumda olması ya da

- d) İadenin, iadesi talep edilen kişinin yaşı ya da sağlığından ötürü insani açıdan zorluklara yol açacak olması.

MADDE 6
Millivet

1. Hiçbir Taraf ulusal mevzuatı izin vermediği müddetçe vatandaşını diğer Tarafa iade etmez.

2. Talep Edilen Taraf, kendi vatandaşlarını iade etmeyi reddederse, gerekli usulî işlemlerin yerine getirilmesi için dosyayı yetkili makamına iletir. Talep Eden Taraf, ilgili tüm belge veya delilleri Talep Edilen Tarafa gönderir. Talep Eden Taraf, talebi üzerine bu konuda gerçekleştirilen tüm işlemlerden haberdar edilir.

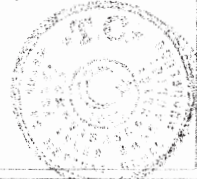
MADDE 7
Talep ve Destekleyici Belgeler

1. İade talebi yazılı olarak yapılır ve diplomatik kanallardan iletilir.

2. İade talebine aşağıdaki belgeler eklenir:

- a) İadesi talep edilen kişinin mümkün olduğunca sarîh eşkalının yanı sıra, bu kişinin kimliğini ve uyruğunu tespit etmeye yarayacak diğer bütün bilgiler ile mümkünse kişinin parmak izi ve fotoğrafı,
- b) İade talebine konu her bir suçun işleniş yeri ve tarihi, suçun niteliği, uygulanabilen kanun hükümleri ve suçun kovuşturulmasına ya da suça verilen cezanın infaz edilmesine ilişkin zaman aşımını belirten her türlü hüküm dâhil olmak üzere, suçu oluşturan eylemin niteliğine ilişkin adli makamlardan alınacak bir belge. Bu kanun hükümlerine ilişkin metnin bir nüshası eklenir,
- c) Kişiye isnat edilen bir suç olması durumunda, kişi hakkındaki yakalama müzekkeresinin aslı veya aslına uygunluğu onaylanmış bir nüshası talebe eklenir,
- d) Bir cezanın infazı amacıyla kişinin iadesinin talep edilmesi durumunda talep, aşağıdaki belgelerle birlikte gönderilir:
- i) Nihai kararın aslı veya aslına uygunluğu onaylanmış bir nüshası ya da mahkumiyeti ve infaz edilmesi gereken cezayı belirten belge ve yakalama müzekkeresinin aslı veya aslına uygunluğu onaylanmış bir nüshası ve

Yunus Emre BAKIRCI
İkinci Katip
KOAF

- ii) Cezanın bir kısmı hali hazırda infaz edilmişse, infaz edilmesi gereken bakiye cezanın miktarını belirten yetkili makamın yazılı beyanı.

MADDE 8
Geçici Tutuklama

1. Acil hallerde, Talep Eden Tarafın adli makamları iadesi talep edilen kişinin geçici tutuklanmasını talep edebilir.

2. Geçici tutuklama talebinde, 7. Maddenin ikinci fıkrasının (c) ve (d) bendinde zikredilen belgelerden birinin mevcut olduğu ve iade talebi gönderilmesinin amaçlandığı belirtilir. Talep aynı zamanda, suçun niteliğini, muhtemel ya da hâlihazırda hükmedilmiş cezaları, suçun işleniş yeri ve tarihini de içerir ve imkânlar nispetinde talep edilen kişinin kimliğini ve bulunduğu yeri belirlemeye yarayacak detaylı bilgiyi ihtiva eder.

3. Geçici tutuklama talebi, Talep Edilen Tarafın Merkezi Makamına yazılı olarak doğrudan ya da Uluslararası Kriminal Polis Teşkilatı Ulusal Merkezi Bürosu (INTERPOL) kanalları aracılığıyla gönderilir.

4. Talebin kabul edilebilir olarak değerlendirilmesi halinde, Talep Edilen Tarafın Merkezi Makamı kanunlarının öngördüğü şekilde gerekli işlemleri yapar.

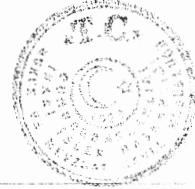
MADDE 9
Geçici Tutuklamaya İlişkin Kısıtlamalar

1. İade talebi ile 7. Maddenin ikinci fıkrasında zikredilen belgeler, tutuklamayı müteakiben otuz (30) günlük süre içinde Talep Edilen Tarafa ulaşmadığı takdirde geçici tutuklamaya son verilebilir.

2. Geçici tutuklama süresi hiçbir surette tutuklama tarihinden itibaren 40 günü geçemez.

3. Geçici olarak serbest bırakma ihtimali her zaman mümkündür; ancak Talep Edilen Taraf, iadesi talep edilen kişinin kaçmasını önlemek için gerekli gördüğü tüm tedbirleri alır.

4. Serbest bırakma, iade talebinin sonradan ulaşması halinde yeniden tutuklamaya ve iadeye engel oluşturmaz.

MADDE 10
Ek Bilgi

1. Talep Edilen Tarafın, talebi destekleyici olarak temin edilen bilginin işbu Andlaşma uyarınca belirtilen koşulları karşılamadığına kanaat getirmesi durumunda, iade talebine ilişkin karara varmadan önce ek bilgi sunulması için Talep Eden Taraf bu duruma dair bilgilendirilmelidir ve Talep Edilen Taraf ek bilginin iletilmesi için bir zaman sınırlaması belirleyebilir.

2. Talep Eden Tarafın uzatmanın sebeplerini belirtmesi halinde, zaman sınırlamasının uzatılması karşılıklı olarak kararlaştırılabilir.

3. Ek bilginin belirtilen süre içerisinde iletilmemesi durumunda, Talep Edilen Taraf iade işlemlerini sonlandırabilir.

MADDE 11
Eş Zamanlı Talepler

1. Bir Tarafın ve bir ya da daha fazla üçüncü devletin aynı kişinin iadesini aynı suçtan ya da farklı suçlardan dolayı eş zamanlı olarak talep etmesi halinde, Talep Edilen Taraf, bütün şartları ve özellikle suçların ağırlığını ve işlendikleri yerleri, talep tarihlerinin sırasını, iadesi talep edilen kişinin uyuşgunu ve akabinde başka bir Devlete yeniden iade edilme ihtimalini dikkate alarak kişinin hangi devlete iade edileceğine karar verir.

2. Talep Edilen Taraf, kararına ilişkin olarak Talep Eden Tarafı en kısa sürede bilgilendirir.

MADDE 12
Eşyaya El Konulması ve Eşyanın Teslim Edilmesi

1. Talep Edilen Taraf ulusal mevzuatının izin verdiği ölçüde ve üçüncü tarafların haklarına hâlel getirmeksizin, iade talebine konu suçla ilgili kendi ülkesinde bulunabilecek her türlü eşyaya, mala ya da belgeye el koyabilir ve bunları Talep Eden Tarafa teslim edebilir.

2. Bu maddenin birinci fıkrasında zikredilen eşyalar, iadesi talep edilen kişinin ölmesi, bulunamaması ya da kaçması nedeniyle iadenin gerçekleştirilememesi durumunda dahi Talep Eden Tarafa teslim edilebilir.

3. Yukarıda zikredilen eşya Talep Edilen Taraf ülkesinde el koymaya ya da müsadereye tabiyse, Talep Eden Tarafın malı belirlenen sürede ya da en uygun zamanda iade edeceğine dair tatmin edici bir garanti vermesi halinde, Talep Edilen Taraf bu malı Talep Eden Tarafa geçici olarak teslim edebilir. Talep Edilen Taraf, ülkesinde devam eden ceza ya da hukuk davalarıyla bağlantılı olması durumunda bu malın teslimini geciktirebilir.

Yunus Emre BAKIRCI
İkinci Katip
KOAF

MADDE 13

Talebin Sonucuna Dair Bilgilendirme

1. Talep Edilen Taraf en kısa süre içerisinde iade talebine ilişkin kararını Talep Eden Tarafa bildirir; bu bilgilendirme, Talep Eden Tarafın yetkili makamına doğrudan ya da diplomatik kanallar aracılığıyla iletilir.

2. İade talebinin reddi halinde, Talep Edilen Taraf, Talep Eden Tarafı ret nedenleri hakkında bilgilendirir.

MADDE 14

İade Edilecek Kişinin Teslim Edilmesi

1. Talebin kabul edilmesi halinde, Talep Edilen Taraf teslimin yerini ve tarihini belirler ve makul bir süre öncesinde Talep Eden Tarafı bilgilendirir.

2. Bu maddenin üçüncü fıkrasının hükümlerine tabi olmak üzere, iadesi talep edilen kişi, belirlenen tarihte teslim alınmazsa, bu tarihi takip eden otuz (30) günün sonunda serbest bırakılabilir. Talep Edilen Taraf bu kişinin aynı suçtan iadesini reddedebilir.

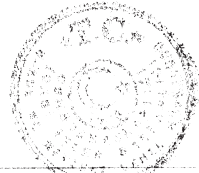
3. Teslim edilmeyi ya da alınmayı engelleyen istisnai durumların bulunması halinde, ilgili Taraf belirlenen süre sona ermeden önce diğer Tarafı bilgilendirir. Her iki Taraf yeni bir tarihe ve muhtemel başka bir teslim yerine dair mutabakata varır. Bu durumda bir önceki fıkra hükümleri uygulanır.

MADDE 15

Teslimin Ertelenmesi

1. İadesi talep edilen kişi Talep Edilen Taraf ülkesinde iade talebine konu suç dışında başka bir suçtan yargılanmaktaysa, mahkum edilmişse ya da kişinin cezası infaz ediliyorsa, Talep Edilen Taraf, Talep Eden Tarafı bu konuda bilgilendirir.

2. Talep kabul edilirse, talep edilen kişinin Talep Eden Tarafa iadesi, Talep Edilen Tarafa yargılanmasının ya da cezasının infazının tamamlanmasına kadar ertelenebilir.

3. Talep Edilen Taraf ülkesinde yargılanmakta olan, mahkûm edilen ya da cezası infaz edilen kişinin iadesine izin verilirse, Talep Edilen Taraf, ulusal mevzuatının izin verdiği ölçüde, yargılanması amacıyla iadesi talep edilen kişiyi Talep Eden Tarafa geçici olarak teslim edebilir. Bu şekilde teslim edilen kişi, Talep Eden Tarafın gözetimi altında tutulur ve Taraflar arasında mutabık kalınarak belirlenmiş koşullar uyarınca kişinin yargılanmasının sonuçlanmasını müteakiben Talep Edilen Tarafa geri gönderilir.

MADDE 16

Kişinin Yakalanması ve Tutuklanması

1. İade talebinin alınması üzerine, Talep Edilen Taraf iade talebi hakkında karar verene kadar ulusal mevzuatı uyarınca iadesi talep edilen kişiyi yakalayıp tutuklayabilir.

2. İadeye izin verilmesi halinde, iadesi talep edilen kişinin tutukluluğu, kişi Talep Eden Taraf makamlarına Talep Edilen Tarafın ulusal mevzuatına göre teslim edilene kadar devam edebilir.

3. Talep Eden Tarafın ulusal mevzuatına tabi olarak tutukluluk süresi, iadesi talep edilen kişiye verilen hapis cezasından mahsup edilir.

MADDE 17

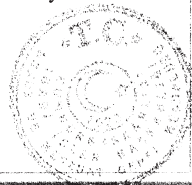
Hususilik Kuralı

1. İade edilen kişi, iadeye konu olan suç haricinde teslimden önce işlediği başka bir suçtan dolayı talep eden tarafça kovuşturulamayacağı, hüküm giyemeyeceği veya tutuklanamayacağı gibi, aşağıdaki koşullar dışındaki herhangi bir nedenden dolayı hürriyetinden de yoksun bırakılamaz:

a) Talep Edilen Tarafın rıza göstermesi ya da

b) Bu kişinin Talep Eden Taraf ülkesini terk etme imkânı olmasına rağmen nihai olarak serbest bırakılmasını takip eden otuz (30) gün içerisinde ülkeyi terk etmemesi ya da terk ettikten sonra gönüllü olarak geri dönmesi durumunda.

2. Bu maddenin 1 (a) fıkrası uyarınca Talep Edilen Tarafın muvafakatinin alınması için yapılan talebe, Talep Edilen Tarafın gerekli görmesi durumunda, 7. Maddede zikredilen ilgili belgeler ile iade edilen kişinin söz konusu suça dair her türlü beyanının bir kaydı da eklenir.

3. Kişinin iadesine konu olan suçun niteliğinin sonradan değiştirilmesi halinde, değiştirilmiş tanımıyla suçun;

- a) İade talebinde ve destekleyici belgelerde bulunan aynı olaylara büyük oranda dayanması, ve
- b) İadeye konu olan suçun aynı azami ceza ya da daha hafif bir cezayla cezalandırılabilir olması koşuluyla,

söz konusu kişi kovuşturulabilir ya da mahkûm edilebilir.

MADDE 18

Üçüncü Bir Devlete Yeniden İade

17. Maddenin 1 (b) fıkrasında öngörülen durum hariç olmak üzere, Talep Eden Taraf, ancak Talep Edilen Tarafın mutabakatı halinde, iade edilen kişiyi üçüncü bir Devlete teslim edebilir. Bu amaçla, Talep Edilen Taraf, bu tür bir iadeye rıza göstermesi için gerekli gördüğü bilgiyi Talep Eden Taraftan isteyebilir.

MADDE 19

İadenin Sonuçlarına Dair Bilgi

Talep Eden Taraf, Talep Edilen Tarafın talep etmesi halinde, iade talebinin konusunu teşkil eden cezai kovuşturmanın veya cezanın infazının sonucunu diğer Tarafa bildirir.

MADDE 20

Transit Geçiş

1. İadeye konu olan kişinin üçüncü bir Devletten Taraflardan birinin ülkesi üzerinden diğer Tarafa transit geçişine, diplomatik kanallardan gönderilecek bir talep sunulması üzerine izin verilir. Bu talebe, suçun iadesi mümkün bir suç olduğunu belirten gerekli belgeler eklenebilir. Ancak, vatandaşın transit geçişi reddedilebilir.

2. Hava yolunun kullanılması halinde aşağıdaki hükümler uygulanır:

- a) Uçağın iniş yapması gerekmiyorsa, Talep Eden Taraf ülkesi üzerinden uçuş yapılacak Tarafı haberdar eder ve 7. Maddenin 2 (c) ve (d) fıkrasında zikredilen belgelerin bulunduğunu teyit eder.
- b) Programlanmamış iniş halinde, bu bildirim, 8. Maddede öngörüldüğü üzere geçici tutuklama talebi hükmünde olur ve resmi bir transit geçiş talebinde bulunulur.

- c) Uçağın iniş yapması gerektiğinde, Talep Eden Taraf, Talep Edilen Tarafa bu Maddenin birinci fıkrası uyarınca resmi bir talep iletir.

MADDE 21

Masraflar

1. Talep Eden Taraf iade talebinin yerine getirilmesi için gerekli olan tüm masraflar ile aynı zamanda iade edilen kişinin Talep Edilen Tarafa dönüşüne ilişkin masrafları karşılar; olağanüstü giderlerin ortaya çıkması durumunda, Taraflar durumu çözmek için birbiriyle istişare eder.

2. Bu Maddenin birinci fıkrasına rağmen, Talep Edilen Taraf, iadesi talep edilen kişinin kendi ülkesinde yakalanması ve tutuklanmasından doğan masrafları, kişi Talep Eden Tarafa teslim edilene kadar üstlenir.

3. Talep Eden Taraf, el konan eşyanın teslimine ve Talep Edilen Tarafa geri verilmesine ilişkin tüm masrafları karşılar.

MADDE 22

Dil

İade talepleri ve destekleyici belgeleri, Talep Eden Tarafın dilinde düzenlenir ve Talep Edilen Tarafın diline ya da İngilizceye yapılmış onaylı tercümeleriyle birlikte gönderilir.

MADDE 23

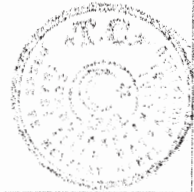
Tasdik

Tüm talepler ve destekleyici belgeler, yetkili makamlar tarafından resmi olarak imzalanır, mühürlenir ve Talep Eden Tarafın Merkezi Makamınca veya ulusal mevzuatında öngörülen herhangi bir şekilde tasdik edilir.

MADDE 24

Usul

İşbu Andlaşma aksini öngörmediği sürece, iade ve geçici tutuklamaya ilişkin usul, sadece Talep Edilen Tarafın kanunlarına tabidir.

MADDE 25
Diğer Andlaşmalarla Uyum

İşbu Andlaşmada yer alan yardımlaşma ve usuller, Tarafların uluslararası andlaşmalar veya ulusal mevzuatlarından doğan yükümlülüklerini kaldırmaz.

MADDE 26

Uyuşmazlıkların Çözümü

İşbu Andlaşma'nın yorumlanması ve uygulanmasından doğan her türlü uyuşmazlık, Taraflar arasında diplomatik kanallar yoluyla istişare edilerek çözülür.

MADDE 27

Tasdik, Yürürlüğe Girme, Değişiklik Yapma ve Feshetme

1. İşbu Andlaşma, Andlaşmanın yürürlüğe girmesi için gerekli iç hukuk usullerinin tamamlanmasına ilişkin birbirlerine diplomatik kanallardan ilettikleri son yazılı bildirimin ulaştığı tarihten itibaren otuz (30) gün sonra yürürlüğe girer

2. İşbu Andlaşma, Tarafların karşılıklı yazılı muvafakatleri ile herhangi bir zamanda değiştirilebilir. Değişiklikler, bu Maddenin birinci fıkrasında öngörülen aynı hukuki usul uyarınca yürürlüğe girer.

3. Taraflardan herhangi biri, işbu Andlaşma'yı diğer Tarafa göndereceği yazılı bir bildirimle herhangi bir zamanda feshedebilir. Fesih, bu bildirimi takiben altı (6) ay sonra yürürlüğe girer. Ancak, fesih bildiriminin alındığı tarihe kadar ulaşan talepler, talep yerine getirilene kadar işbu Andlaşma'ya tâbi olmaya devam eder.

İşbu belgenin kanıtı olarak, Tarafların yetkili temsilcileri işbu Andlaşma'yı imzalamıştır. İşbu Andlaşma Abu Dabi, Birleşik Arap Emirlikleri'nde 19/07/2023 tarihinde Türkçe, Arapça ve İngilizce dillerinde ve her üç metin de esas metin olmak üzere iki nüsha halinde tanzim edilmiştir. İşbu Andlaşma'nın yorumlanmasında farklılık olması halinde, İngilizce metin geçerlidir.

Yönay Emre BAĞIRCI
İkinci Katip
KOAF

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ADINA

HAKAN FIDAN
DIŞİŞLERİ BAKANI

BİRLEŞİK ARAP EMİRLİKLERİ
DEVLETİ HÜKÜMETİ ADINA

ABDULLAH BİN SULTAN BİN
AWAD AL NUAİMİ
ADALET BAKANI